

РЕШЕНИЕ

№ 6189

гр. София, 20.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав,
в публично заседание на 17.10.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Адриан Янев

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **8613** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовирите“ срещу дадени предписания в раздел V, т. 2 от Констативен протокол № 01-01-114 от 27.06.2023 г., съставен от инспектор и началник отдел в Регионален отдел „Югозападна България“ на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръжения към тях“ към Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН).

В жалбата се поддържат оплаквания за липса на компетентност на органа да издава оспорваното предписание, тъй като това е в правомощията на комисията по чл. 138а, ал. 3 ЗВ. Развиват се доводи за лисата на изложени мотиви, както и за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, доколкото не е дадена възможност на жалбоподателя да участва в производството.

Ответната страна - инспектор и началник отдел в Регионален отдел „Югозападна България“ на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръжения към тях“ към Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН), чрез процесуалния си представител, изразяват становище за неоснователност на жалбата.

Административен съд София - град, след като прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Видно от Договор за дарение № 16 от 27.03.2020 г. се установява, че държавата е

собственик на язовир „Корница - 34“ (наричан още яз. „Глобчица“), представляващ поземлен имот с идентификатор 38666.28.34 по КККР на землището на [населено място], местност „Глобчица“, [община], област Б..

Видно от Акт за публична държавна собственост № 3836/21.08.2020 г. и на основание чл. 19б, ал. 3, вр. чл. 139а, ал. 6 ЗВ язовирът е предоставен за управление на жалбоподателя Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовирите“ (ДПУСЯ), което дружество по силата на чл. 139д ЗВ упражнява правата и изпълнява задълженията на собственик на язовирната стена и съоръженията към нея на язовира.

Неотнормирани са представените анализ №69/14.09.2021 г. на техническото състояние на язовир „Корница 74“, лист за класифициране на язовира по степен на потенциална опасност, изготвен на 06.11.2020 г. и протокол № 91/20.04.2022 г., тъй като се отнасят за друг воден обект („Корница -74“), намиращ се в друг ПИ 38666.57.74.

От преписката се установява за извършена по реда на чл. 138а, ал. 3 ЗВ проверка на язовир „Корница“ (наричан още яз. „Глобчица“, намиращ се в ПИ 38666.28.34) от комисия, назначена от областния управител на област административен център Б., за което е съставен протокол от 06.11.2020 г. Комисията е констатирала следните проблеми по сигурността и техническото състояние на язовирната стена и съоръженията към нея: нарушен геометричен профил на короната, водния откос и въздушния откос; силно ерозиране и наличие на свличания по водния откос и въздушния откос; запушен основен изпускател и неизправен спирателен кран на основния изпускател. Констатирани са още слабости в организацията на експлоатацията на язовира и липсата на изготвен аварийен план. В тази връзка са дадени съответните предписания за осъществяване на безопасна техническа експлоатация и изготвяне на необходимата техническа документация.

Видно от протокол № 21/05.03.2021 г. служители на жалбоподателя ДПУСЯ са извършили проверка на язовира, на която са установили необходимост от извършване на следните ремонти дейности: затапване тръбата за сифонните маркучи и запълване на ерозионната ровина; възстановяване на защитния хумусен слой по нарушените участъци на въздушния откос; възстановяване на експлоатационното състояние на основния изпускател (ремонт на шахта и монтаж на нов спирателен кран) и оформяне на вход и изход на преливник с бетон.

По преписката е наличен Констативен протокол № 01-01-201 от 11.11.2022 г., съставен от служители на РО „Югозападна България“ на ГД „НЯСС“ към ДАМТН, с който на жалбоподателя по отношение на язовир „Корница – 34 са дадени следните предписания: 1. Да се възстанови геометричния профил на короната (срок: 31.03.2023 г.); 2. Да се възстанови геометричния профил на водния откос (срок: 31.03.2023 г.); 3. Да се възстанови геометричния профил на въздушния откос (срок: 31.03.2023 г.); 4. Да се премахне дървесната, храстовидната растителност и оградата по въздушния откос (срок: 31.03.2023 г.) и 5. Водното ниво в язовира да се поддържа до кола мъртъв обем (срок за изпълнение: до възстановяване на експлоатационното състояние на преливника, короната, въздушния и водния откос.

С протокол № 47-1/31.03.2023 г. за извършен технически преглед на язовир „Корница – 34) служители на жалбоподателя ДПУСЯ отново констатирани необходимост от извършване на ремонти дейности (на язовирната стена и възстановяване експлоатационното състояние на крана на основния изпускател), дължащи се на състояние на язовирната стена, което е определено като „неизправно – частично работоспособно“. В тази връзка са констатирани следните резултати от техническия

преглед на водния обект: основен изпускател – задръстен и неработещ спирателен кран; преливник - има проводимост; отводящ канал – след основния изпускател е с намалена проводимост и необходимост от почистване; воден откос – силно ерозира с нарушен профил по цялата дължина на откоса

Приложен е протокол № 47-1/31.03.2023 г. за извършени пробни манипулации, от който е видно, че служители на жалбоподателя ДПУСЯ констатирани неизправност на спирателния кран на основния изпускател.

Последвала е проверка на язовира („Глобчица“/“Корница 34“, намиращ се в ПИ 38666.28.34), за което е съставен Констативен протокол № 01-01-114 от 27.06.2023 г. от инспектор и началник отдел в Регионален отдел „Югозападна България“ на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръжения към тях“ към ДАМТН. Проверката е извършена в присъствието на представител на жалбоподателя ДПУСЯ. С този протокол е установено следното състояние на язовирната стена и другите съоръжения на язовира: корона – видима ерозия и наличие на свличания; воден откос – нарушен геометричен профил и наличие на ерозия; въздушен откос - нарушен геометричен профил, наличие на ерозия, оформени свличания, изградена ограда, наличие на храстовидна и дървесна растителност. В раздел II е посочено, че водното ниво е около 0,5 м. под кота преливен ръб, а в раздел I е отразено липсата на данни за най- ниско и най – високо работно водно ниво. Констатирано е още, че не са изпълнени предписанията, дадени с предходния констативен протокол № 01-01-201 от 11.11.2022 г.

Във връзка с направените констатации, в раздел V, т. 2 от Констативния протокол № 01-01-114 от 27.06.2023 г. са дадени на оспорваните предписания на жалбоподателя ДПУСЯ по отношение на язовира „Глобчица“/“Корница 34“ както следва: 2.1. Водното ниво в язовира да се поддържа до кота мъртъв обем (срок за изпълнение: до възстановяване на експлоатационното състояние на преливника, короната, въздушния и водния откос); 2.2. Да се възстанови геометричния профил на короната (срок за изпълнение: 29.09.2023 г.); 2.3. Да се възстанови геометричния профил на водния откос (срок за изпълнение: 29.09.2023 г.); 2.4. Да се възстанови геометричния профил на въздушния откос (срок за изпълнение: 29.09.2023 г.); 2.5. Да се премахне дървесната, храстовидната растителност и оградата по въздушния откос (срок за изпълнение: 29.09.2023 г.).

Представител на ДПУСЯ е изразил възражения („особено мнение“) към констативния протокол. Поддържа се невъзможност за изпълнение на предписания, тъй като голяма част от короната, водния откос и въздушния откос попадат в чужди имоти, поради което същите са собственици на тези части и съоръжения към язовирната стена. Изразява се мнение, че изпълнението на предписанията изисква по – дълг срок от определения в констативния протокол. Оспорва се констатацията, че водният обект не се поддържа до кота мъртъв обем, за което посочва, че в констативния протокол липсват данни за тази кота, а преливникът е силно удълбочен с цел поддържане водното ниво на язовира близко до обсъжданата кота.

Съдът намира за установено отразеното в констативния акт, доколкото същият не е оспорен от жалбоподателя, а и не се отричат констатациите му. Не са представени доказателства за оборване достоверността на фактическите установявания на служителите на РО „Югозападна България“ на ГД „НЯСС“ към ДАМТН.

По делото е представена Заповед № А-776/22.12.2021 г. на председателя на ДАМТН, от която се установява, че същият е оправомощил служителите, съставили

Констативен протокол № 01-01-114 от 27.06.2023 г., да дават предписания на собствениците на язовирни стени. Не се спори по делото, че лицата съставили оспорвания констативен протокол заемат длъжността „инспектор“ и „началник отдел“ в РО „Югозападна България“ на ГД „НЯСС“ към ДАМТН.

При така установените факти, Административен съд София-град достига до следните правни изводи:

Жалбата е допустима, тъй като е подадена в срок, срещу административен акт, подлежащ на съдебно оспорване, от надлежна страна - адресат на оспорваните предписания и при наличие на правен интерес.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Според чл. 146, вр. чл. 168 АПК съдът следва да провери актът издаден ли е от компетентен орган и в предписаната от закона форма, спазени ли са материалноправните и процесуалноправните разпоредби и съобразен ли е актът с целта на закона.

Актът е постановен от компетентен орган по смисъла на чл. 190а, ал. 1, т. 3, вр. чл. 190, ал. 4 от ЗВ - длъжностни лица от Регионален отдел „Югозападна България“ на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръжения към тях“, които видно от т. 19 и т. 20 от Заповед № А-776/22.12.2021 г. на председателя на ДАМТН са оправомощени да дават задължителни предписания по спазване и прилагане на приложимата нормативна уредба.

Според чл. 190а, ал. 1, т. 3 от ЗВ председателят на ДАМТН или оправомощените от него длъжностни лица по чл. 190, ал. 4 имат право да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или на съоръженията към тях съобразно правомощията си по този закон и наредбата по чл. 141, ал. 2, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

Аналогична е разпоредбата на чл. 117, т. 3 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние (Наредбата), според която при изпълнението на правомощията по чл. 116 контролните органи от ДАМТН имат право да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или съоръженията към тях съобразно правомощията си по Закона за водите и тази наредба, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

Съгласно чл. 10, ал. 4 от ЗВ политиката, свързана с контрола върху техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях, се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор. Съгласно чл. 140, ал. 2, т. 1 ЗВ председателят на ДАМТН или оправомощени от него длъжностни лица осъществяват контрол за изпълнение на дейностите по чл. 138, ал. 4, т. 8 ЗВ, а именно изпълнение на мерки за поддържане на язовирните стени и съоръженията към тях в изправно техническо състояние и осигуряване на безопасната им експлоатация.

Горното налага извод, че за председателя на ДАМТН и за оправомощени от него длъжностни лица са налице законодателно уредени правомощия в чл. 140, ал. 2, т. 1, вр. чл. 138, ал. 4, т. 8 ЗВ, касаещи извършване на контрол по техническото състояние на язовирните стени, а според чл. 190а, ал. 1, т. 3 от ЗВ могат да се дават предписания по повод осъществяване на тези правомощия. Именно в съответствие с контролните им правомощия са дадени обжалваните предписания, насочени за осигуряване изправното техническо състояние на язовирната стена и съоръженията

към нея. В тази връзка не се констатира порок на предписанието по чл. 146, ал. 1 от АПК, поради което са неоснователни възраженията за липсата на компетентност на органа, издал акта.

Оспореният акт е издаден в писмена форма и съдържа нормативно установените в чл. 59, ал. 2 от АПК реквизити. Посочени са обективно и пълно фактическите основания за неговото постановяване, а именно констатирани проблеми техническото състояние на язовирната стена и съоръженията на язовира (корона – видима ерозия и наличие на свличания; воден откос – нарушен геометричен профил и наличие на ерозия; въздушен откос - нарушен геометричен профил, наличие на ерозия, оформени свличания, изградена ограда, наличие на храстовидна и дървесна растителност; водно ниво – 0,5м. под преливния праг). Волята на административния орган е ясно изразена, не съществуват пропуски или грешки, което е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на оспорващия да организира адекватно защитата си във висящия съдебен процес. В тази връзка не се установява порок във формата по смисъла на чл. 146, т. 2 от АПК, който да обуславя отмяна на акта.

Съдът не споделя становището на жалбоподателя, че с оспорваните предписания не ставало ясно какви са съображенията на контролните органи да задължат ДПУСЯ да извърши действията, предмет на същите, отразено в раздел V, т.2 на Констативния протокол. В констативния протокол по ясен и недвусмислен начин е описано техническото състояние на язовирната стена и съоръженията на язовира.

Не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Преценката на административния орган в случая е направена, след като са обсъдени всички релевантни за случая факти и обстоятелства в изпълнение на разпоредбите на чл. 35 и чл. 36 от АПК, изискващи индивидуалният административен акт да се издава, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая. Съобразно служебното начало в административния процес административният орган е извършил надлежна проверка на място, на която е установил техническото състояние. Посоченото е довело до правилно установяване на релевантните за случая факти.

Не е нарушено и накърнено правото на защита на жалбоподателя в хода на производството. Представител на собственика на язовира е присъствал на проверката и се е подписал, за което е направил възражения („особено мнение“) срещу констатациите по протокола.

Не са допуснати нарушения на материалния закон.

Съгласно чл. 190а, ал. 1, т. 3 от ЗВ председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощените от него длъжностни лица имат право да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или на съоръженията към тях съобразно правомощията си по този закон и наредбата, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

Според чл. 4, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние (Наредбата), собственикът на язовира стопанисва, поддържа, организира, провежда, ръководи и осъществява техническата и безопасната му експлоатация и опазването на околната среда. Съгласно чл. 7 от Наредбата собственикът отговаря за изпълнението на всички изисквания по Закона за водите и за осигуряването на безопасна експлоатация на

язовирите. В случая ДПУСЯ е адресат на посочените норми, тъй като според чл. 139д ЗВ при осъществяването на своята дейност има правата и задълженията на собственик на язовирните стени и съоръженията към тях.

Не се споделят възраженията (изразени в „особеното мнение“ към КП), че не следва да се изпълнят предписанията, тъй като части от язовирната стена попада в чужди имоти и съответните собственици са задължени да ги извършат. Посочените възражения не се установяват по делото, а и следва да се посочи, че според документите за собственост на жалбоподателя се предоставя за управление цялото съоръжение, а не отделни части от него. В тази връзка и предвид нормативните му задължения по чл. 139а, ал. 3 и ал. б ЗВ жалбоподателят не може да се позовава на горепосочените възражения, поради което същите са неоснователни.

В глава Втора, Раздел I от Наредбата са регламентирани изисквания за гарантиране сигурността на язовирите, язовирните стени и съоръженията към тях в условията на експлоатация.

Несъмнено наличието на свличане в участъка на короната и въздушен откос, както и ерозия по същите и допълнително по водния откос, както и нарушението на геометричен профил (липса на геометрично съответствие с проекта) на водния и въздушния откос, представлява отклонение от изискванията за конструктивната сигурност и технологична сигурност на язовирните стени и съоръженията към тях, регламентирани в чл. 46 и чл. 47 от Наредбата. При това положение съответстват на закона дадените предписания по т. 2.2, т. 2.3 и т. 2.4 от констативния протокол

Въздушният откос е част от язовирната стена, а според чл. 144, ал. 2, вр. чл. 1, т. 4 ЗВ е забранено наличие на храстовидна и дървесна растителност, поради което е съответства на закона даденото предписание по т. 2.5 от констативния протокол.

С оглед горното техническото състояние на язовира е неизправно - частично работоспособно по смисъла на чл. 50, т. 2 от Наредбата, изискващо предприемане на действия, които са предмет на предписанията. Подобни изводи са направили и служителите на жалбоподателя, обективирани протокол № 47-1/31.03.2023 г. Това техническо състояние налага водното ниво в язовира да се поддържа до кота мъртъв обем (срок за изпълнение: до възстановяване на експлоатационното състояние на преливника, короната, въздушния и водния откос), за да се гарантира защитата от аварийни ситуации, поради което съответства на закона даденото предписание по т. 2.1 от констативния протокол. Ирелевантни са възраженията, че наличното водно ниво (0,5 м под преливния праг) представлява кота мъртъв обем, тъй като това обстоятелство се преценява в процеса на изпълнение на предписанието. Правилно е посочена съответната стойност (кота мъртъв обем) на водното ниво, а дали това ще се изпълни е въпрос на изпълнение на предписанието.

Неоснователни са възраженията, че изпълнението на предписанията изисква по – дълг срок от определения в констативния протокол. Това е така, тъй като е налице продължително бездействие от страна жалбоподателя, доколкото констатираните проблеми са констатирани още през 2021 г.

Не се констатира и нарушение поради наличието на дадени предходни идентични предписания, тъй като с новите се дава нов срок, поради което същите се различават, доколкото срокът също е част от предмета на предписанието.

Предписанията съответстват на целта на закона.

Законодателят е преценил, че е от особено важно обществено значение спазването на изискванията за гарантиране сигурността на язовирите, язовирните стени и

съоръженията към тях. Целта на ЗВ е да се предотвратят или намалят вредните последици за човешкия живот и здраве и околната среда, като тази цел се постига именно чрез извършване на контрол за техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях. В тази връзка собственикът на язовира е задължен да го поддържа в изправно техническо състояние, което да осуетява по всякакъв начин настъпването на наводнения и други неблагоприятни вредни последици, пряко застрашаващи здравето и живота на гражданите и целостта на техническата инфраструктура.

Горното води до извод за неоснователност на жалбата, поради което на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК следва да се отхвърли направено оспорване.

По разноските:

С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 3 АПК ответната страна има право на разноски, които са в размер на 100 лева за юрисконсултско възнаграждение, съответстващо на чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ, вр. чл. 37 ЗПрП.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовирите“ срещу дадени предписания в раздел V, т. 2 (т. 2.1, т. 2.2, т. 2.3, т. 2.4 и т. 2.5) от Констативен протокол № 01-01-114 от 27.06.2023 г., съставен от инспектор и началник отдел в Регионален отдел „Югозападна България“ на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръжения към тях“ към Държавна агенция за метрологичен и технически надзор.

ОСЪЖДА Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовирите“ да заплати на Държавна агенция за метрологичен и технически надзор сумата в размер на 100 лева, представляваща направени по делото разноски.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14 – дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: